

Anhöriga en samhällsbärande partner

SveDem 28 september 2022

Lennart Magnusson, Elizabeth Hanson

Nationellt kompetenscentrum anhöriga (Nka) - uppdrag

- vara ett expertstöd till kommuner, regioner och enskilda utförare i utveckling och införande av anhörigstöd
- gäller alla anhöriga (barn, vuxna och äldre) oberoende av den närståendes ålder, sjukdom, diagnos eller funktionsnedsättning
- samla in, strukturera och sprida kunskap.
- utforma och sprida informations - och utbildningsmaterial
- vara en länk mellan forskning, praktik och beslutsfattare
- samordnande nationell kontaktpunkt för internationellt samarbete
- råd och stöd till enskilda anhöriga till personer med flerfunktionsnedsättning

VEM ÄR ANHÖRIG?

- Äldre makar som hjälper partner med kognitiv svikt
- Vuxna barn som ger hjälp och stöd till föräldrar
- Föräldrar som vårdar barn med allvarlig sjukdom eller funktionsnedsättning
- Barn och ungdomar som tar hand om förälder med ohälsa
- En granne eller kollega som ser till och hjälper en vän

EN SAMHÄLLSBÄRANDE INSATS

- Mer än en miljon svenskar ger vård, hjälp och stöd till närstående som är svårt sjuk eller har en funktionsnedsättning
- 150 000 personer går ned i arbetstid eller slutar sitt arbete för att kunna hjälpa till
- Insatserna besparar samhället 194 miljarder kr varje år

Källa: www.anhoriga.se

KONSEKVENSER FÖR ANHÖRIGA

- Sämre fysisk och psykisk hälsa
- Studier, arbete och ekonomi påverkas negativt
- Orkar inte med egna sociala aktiviteter
- Har inte tid för återhämtning

Att ställa upp efter förmåga känns också meningsfullt och viktigt.

Källa: Studier från Socialstyrelsen och Nationellt kompetenscentrum anhöriga

NATIONELL ANHÖRIGSTRATEGI

- 2017 tog Nka initiativ till arbetet för en nationell strategi för stöd till anhöriga
- Socialstyrelsen har på regeringens uppdrag tagit fram underlag till en sådan strategi 2020 och 2021
- Regeringen fattade beslut om en nationell anhörigstrategi torsdagen den 14 april 2022
- Det är den sjätte anhörigstrategin i Europa

Källa: Regeringskansliet promemoria 22-04-13. S2022/02134

STRATEGIN SYFTAR PÅ ATT

- Klargöra vem som har ansvar för stödet till anhöriga
- Synliggöra anhörigas situation och tydliggöra den som folkhälsofråga
- Ge kunskap om det stöd som anhöriga behöver
- Se till att de anhörigas perspektiv finns med i alla beslut och i alla möten som berör den närståendes vård och omsorg
- Visa hur myndigheter, vårdgivare och kommuner behöver samverka för att de anhöriga ska få den hjälp som de behöver

Källa: Regeringskansliet promemoria 22-04-13. S2022/02134

ÖNSKAT STÖD FÖR ATT ORKA

- God hälso- och sjukvård och omsorg om de närstående
- Ett tydligt anhörigperspektiv i all hälso- och sjukvård och omsorg
- Individuellt och flexibelt stöd till anhöriga

Källa: www.anhoriga.se

ANHÖRIGPERSPEKTIVET

- Brister på såväl system- och organisationsnivå som i myndighetsutövning och i utförandet av vården och omsorgen
 - ledning och styrning
 - kunskap och kompetens
 - samverkan och samordning
- **Uppdrag till Socialstyrelsen** ta fram stöd för att stärka anhörigperspektivet inom hälso- och sjukvården

Källa: Regeringskansliet promemoria 22-04-13. S2022/02134

INDIVIDANPASSAT OCH LIKVÄRDIGT STÖD

- Synliggöra anhöriga i biståndsbedömningen
- Information till den som är anhörig
 - Viktigt anhöriga får tillgång till adekvat information om den närståendes diagnos, funktionsnedsättning, behandlingsalternativ, prognos etc
 - Viktigt hälso- och sjukvården informerar om det stöd som kommunerna ger
- Utbildning i omvårdnad
- Stödsamtal
- Hälsöfrämjande aktiviteter
- Vägledning till hälso- och sjukvården och socialförsäkringen

Uppdrag till Socialstyrelsen ta fram stöd till kommunerna för ett mera individanpassat stöd

KUNSKAPSLÄGET ÄR BRISTFÄLLIGT

Uppdrag till Socialstyrelsen att redovisa hur:

- en kontinuerlig uppföljning av anhörigperspektivet inom hälso- och sjukvård och omsorg kan utformas
- en kontinuerlig uppföljning av det stöd som kommuner och regioner erbjuder anhöriga kan utformas

Källa: Regeringskansliet promemoria 22-04-13. S2022/02134

NÄRA VÅRD

- Mål: Stödja implementeringen av ett anhörigperspektiv inom primärvården
- Tre webbutbildningar 15 minuter långa som vänder sig till primärvården
 - Vuxna anhöriga på vårdcentralen
 - Barn som anhöriga inom primärvården
 - Vuxna anhöriga inom hemsjukvården
- Utvecklingsprojekt – Anhörigperspektiv i primärvården
 - Vi söker vårdcentraler som vill medverka och som kan vara goda exempel

Kontakt och information

Lennart Magnusson

Mobil: +46 706 30 23 21 E-post: lennart.magnusson@anhoriga.se

www.anhoriga.se